

Kontrolní závěr z kontrolní akce

25/02

Peněžní prostředky určené na projekty podpory hodnocení a řízení vzdělávací soustavy regionálního školství

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2025 pod číslem 25/02. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Michal Šmucr.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda peněžní prostředky určené na projekty podpory hodnocení a řízení vzdělávací soustavy regionálního školství byly vynakládány účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2019 až 2024, v případě věcných souvislostí i období předcházející či následující.

Kontrola byla prováděna u kontrolovaných osob v období od ledna do září 2025.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále také „MŠMT“ nebo „ministerstvo“);

Česká školní inspekce, Praha (dále také „ČŠI“);

Národní pedagogický institut České republiky (zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků), Praha (dále také „NPI“).

Kolegium NKÚ na svém XIX. jednání, které se konalo 8. prosince 2025,

schválilo usnesením č. 7/XIX/2025

kontrolní závěr v tomto znění:

Podpora hodnocení a řízení vzdělávací soustavy regionálního školství ČR

ZÁKLADNÍ FAKTA

---

11 691

Počet škol v regionálním
školství ČR*

226,7 mil. Kč

Poskytnutá podpora v oblasti
hodnocení vzdělávací
soustavy v letech
2017–2022

506,8 mil. Kč

Poskytnutá podpora
v oblasti řízení vzdělávací
soustavy v letech
2016–2023

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI

506,8 mil. Kč

Neúčelně vynaložené prostředky v oblasti řízení vzdělávací
soustavy

1,3 mil. Kč

Nehospodárně vynaložené prostředky
na *Informační systém vzdělávání*

- Projekty nevedly ke zvýšení kvality vzdělávání a zlepšení výsledků žáků.
- MŠMT při pořízení *Informačního systému vzdělávání* vynaložilo peněžní prostředky nehospodárně a postupovalo v rozporu s právními předpisy.
- MŠMT v rozporu s právním předpisem nevyhodnocovalo dlouhodobé záměry vzdělávání.

---

* Údaj o počtu mateřských, základních a středních škol dle dat MŠMT k 30. 9. 2024.

I. Shrnutí a vyhodnocení

NKÚ provedl kontrolu peněžních prostředků státu a Evropské unie (dále také „EU“) určených na projekty podpory hodnocení a řízení vzdělávací soustavy regionálního školství. Cílem kontroly bylo prověřit, zda peněžní prostředky určené na projekty podpory hodnocení a řízení vzdělávací soustavy regionálního školství byly vynakládány účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy. Na podporu hodnocení a řízení vzdělávací soustavy vyčlenilo MŠMT v kontrolovaném období 2019–2024 na úrovni systému 3 519,5 mil. Kč, a to ze státního rozpočtu a evropských strukturálních a investičních fondů (dále také „ESIF“).

NKÚ zjistil, že projekty v oblasti řízení vzdělávací soustavy, na které bylo vynaloženo 506,8 mil. Kč, nenaplnily cíle směřující ke zvýšení kvality vzdělávání, zlepšení výsledků žáků v klíčových kompetencích ani k rozvoji systému strategického řízení. MŠMT opakovaně poskytuje peněžní prostředky na projekty metodické podpory, které však vykazují nízkou míru využití ze strany cílových skupin. Očekávané přínosy této podpory ve vztahu ke kvalitě vzdělávání v regionálním školství se tak nenaplnily. Vzhledem k této skutečnosti vyhodnotil NKÚ vynaložení peněžních prostředků jako neúčelné.

NKÚ dále zjistil porušení právních předpisů při dodání *Informačního systému vzdělávání*. Část peněžních prostředků ve výši 1,3 mil. Kč na pořízení tohoto informačního systému, které MŠMT vynaložilo do dne ukončení kontroly, vyhodnotil NKÚ jako nevhodné. MŠMT dále v rozporu s právním předpisem nevyhodnocovalo cíle a opatření dlouhodobých záměrů vzdělávání.

Peněžní prostředky vynaložené na projekt hodnocení vzdělávací soustavy ve výši 226,7 mil. Kč vyhodnotil NKÚ jako účelné. Při kontrole problematiky začleňování ukrajinských žáků do českých škol NKÚ u kontrolovaných osob nezjistil porušení právních předpisů.

Celkové vyhodnocení se opírá o následující hlavní zjištění z kontroly:

1. MŠMT nenaplnilo cíle výzvy určené pro systémové projekty

Oblast řízení vzdělávací soustavy byla podpořena z výzvy pro individuální projekty systémové operačního programu *Výzkum, vývoj a vzdělávání* (dále také „OP VVV“), jejímž cílem bylo mj. zlepšit kvalitu vzdělávání, strategické řízení a výsledky žáků v klíčových kompetencích.¹ NKÚ však zjistil, že realizované systémové projekty v oblasti řízení (*Podpora krajského akčního plánování a Strategické řízení a plánování ve školách a v územích*) nevedly k očekávanému zlepšení kvality vzdělávání a výsledků českých žáků v klíčových kompetencích. Výsledky mezinárodních šetření (např. PISA²) i zprávy ČŠI ukazují na stagnaci nebo pokles v matematice, čtenářské a přírodovědné gramotnosti.

V rámci podpory strategického řízení vznikly akční plány (krajské akční plány, místní akční plány, školní akční plány), jejich přínos pro školy byl však neprůkazný – významná část subjektů cílové skupiny je vnímala jako formální dokumenty bez reálného dopadu.

---

¹ Klíčové kompetence žáků představují soubor důležitých dovedností a znalostí, které si má žák během školní docházky osvojit, aby byl úspěšný v běžném životě, dalším vzdělávání i práci.

² Programme for International Student Assessment (Mezinárodní program pro hodnocení žáků).

Vzhledem k omezenému dopadu uvedených projektů a nenaplnění specifických cílů výzvy vyhodnotil NKÚ, že prostředky na jejich realizaci MŠMT vynaložilo neúčelně.

2. MŠMT podpořilo dva projekty s omezeným dopadem na regionální školství

NKÚ kontrolou ověřil tři systémové projekty podpořené z výzvy z OP VVV.

Projekt *Podpora krajského akčního plánování* (dále také „P-KAP“)

Projekt měl poskytovat metodickou podporu krajům při akčním plánování, ale kvůli zpoždění a nízkému využití ze strany cílové skupiny nenaplnil jeden z dílčích cílů. Výstupy byly zpětně upraveny tak, aby projekt formálně splnil požadavky, přestože reálný dopad byl minimální. NKÚ vyhodnotil peněžní prostředky ve výši 250,2 mil. Kč vynaložené na projekt jako neúčelné, protože nepřinesly očekávané přínosy.

Projekt *Strategické řízení a plánování ve školách a v územích* (dále také „SRP“)

Kvůli časovému nesouladu s navazujícími projekty a nízkému zapojení škol nebyly splněny dva dílčí cíle. Poskytnutá podpora měla omezený dosah a systémové dopady byly minimální. NKÚ vyhodnotil peněžní prostředky ve výši 208,6 mil. Kč vynaložené na projekt jako neúčelné, neboť nepřinesly odpovídající přínos.

Projekt *Komplexní systém hodnocení* (dále také „KSH“)

Projekt se zaměřil na hodnocení kvality škol a naplnil všechny stanovené cíle i výstupy. Výsledky byly využity ČŠI i MŠMT a přispěly k systémovým změnám v oblasti hodnocení. ČŠI zajistila udržitelnost výstupů projektu. NKÚ vyhodnotil peněžní prostředky ve výši 226,7 mil. Kč vynaložené na projekt jako účelné, protože přinesly konkrétní a využitelné výstupy pro celý vzdělávací systém.

3. MŠMT opakovaně poskytuje peněžní prostředky na projekty metodické podpory s nízkou mírou využití ze strany cílových skupin

NKÚ kontrolou prověřil dva navazující projekty zaměřené na metodickou podporu škol ve strategickém řízení podpořené z jedné výzvy z OP VVV a z jedné výzvy z operačního programu *Jan Amos Komenský* (dále také „OP JAK“).

Projekt *Metodická podpora akčního plánování* (dále také „P-AP“)

Projekt měl navázat na předchozí projekty P-KAP a SRP a sjednotit akční plánování s cíli vzdělávací politiky. Přestože projekt formálně splnil výstupy, chyběla nezávislá evaluace a hlavní výstup – Průvodce strategickým plánováním – měl velmi nízkou míru využití. NKÚ vyhodnotil peněžní prostředky ve výši 48 mil. Kč vynaložené na projekt jako neúčelné, protože nepřispěl ke zlepšení kvality vzdělávání a jeho dopad byl omezený.

Projekt *Střední článek podpory*

Projekt má vytvořit systém metodické podpory pro vedení škol a jejich zřizovatele. Jeho realizace nebyla ke dni ukončení kontroly dokončena. NKÚ zjistil rizika spojená s možným překryvem s činnostmi NPI, nerovnoměrným poskytováním metodické podpory škol a nejistou udržitelností podpory po skončení projektu. Ke dni ukončení kontroly NKÚ bylo na projekt vyčerpáno přes 89 mil. Kč.

4. MŠMT při realizaci veřejné zakázky na *Informační systém vzdělávání* nepostupovalo v souladu s právními předpisy

MŠMT při realizaci veřejné zakázky (dále také „VZ“) na *Informační systém vzdělávání* (dále také „ISV“) v celkové hodnotě 27,4 mil. Kč porušilo zákon o zadávání veřejných zakázek.³ Ministerstvo totiž uzavřelo dodatek ke smlouvě o dodávce, který umožnil podstatné změny VZ, mj. změnu způsobu úhrady smluvní pokuty.

MŠMT na základě dodatku ke smlouvě o dodávce uhradilo do doby ukončení kontroly dodavateli 1,3 mil. Kč za detailní návrh implementace – rozšiřující funkcionality ISV, aniž by tento návrh implementace dále využilo. Vynaložení těchto peněžních prostředků vyhodnotil NKÚ jako nehospodárné.

5. MŠMT poskytlo školám podporu při začleňování ukrajinských žáků

Za účelem úpravy podmínek vzdělávání osob s dočasnou ochranou, včetně možnosti odkladu školní docházky a zjednodušeného přijímání do škol, byl schválen zákon č. 67/2022 Sb.⁴, jehož návrh vypracovalo MŠMT.

Na podporu začleňování ukrajinských žáků v roce 2022 a 2023 ministerstvo poskytlo celkem přes 460 mil. Kč v rámci několika dotačních výzev. NKÚ nezjistil u MŠMT v procesu poskytování dotací porušení právních předpisů.

6. MŠMT nevyhodnotilo dlouhodobé záměry vzdělávání dle vyhlášky č. 15/2005 Sb.

MŠMT mělo dle zákona č. 561/2004 Sb.⁵ a vyhlášky č. 15/2005 Sb.⁶ povinnost zpracovávat dlouhodobé záměry vzdělávání a v nich vyhodnocovat plnění předchozích cílů a opatření. V kontrolovaném období byl vypracován *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023* (dále také „DZ ČR 2019–2023“), který obsahoval 44 cílů a 159 opatření. Dokument však neobsahoval povinné vyhodnocení dosaženého stavu navazujícího na předchozí *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020* (dále také „DZ ČR 2015–2020“) z hlediska stanovených cílů a opatření, čímž MŠMT porušilo vyhlášku č. 15/2005 Sb.

Ani v navazujícím *Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027* (dále také „DZ ČR 2023–2027“) MŠMT nevyhodnotilo konkrétní cíle a opatření z předchozího období. I tento postup byl v rozporu s vyhláškou č. 15/2005 Sb. Opakovaná absence vyhodnocení, a tedy nedodržení požadavků vyhlášky snižuje vypovídací hodnotu dlouhodobých záměrů a omezuje jejich využitelnost pro strategické řízení vzdělávací soustavy.

---

³ Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek.

⁴ Zákon č. 67/2022 Sb. o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace.

⁵ Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

⁶ Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv.

II. Informace o kontrolované oblasti

Český vzdělávací systém je podle dat Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development, dále také „OECD“) vysoce decentralizovaný podobně jako například v Nizozemsku, Velké Británii nebo Lotyšsku. V případě veřejných škol je odpovědnost rozdělena mezi různé úrovně veřejné správy. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanovuje právní rámec pro školský systém, zatímco obce zajišťují poskytování předškolního a základního vzdělávání a kraje organizují vzdělávání na středních školách a vyšších odborných školách. Provoz a vybavení škol platí jejich zřizovatelé – tedy obce nebo jejich svazky a kraje. Státní rozpočet prostřednictvím MŠMT pokrývá mzdy a odvody na sociální zabezpečení pedagogických pracovníků, výdaje na učební pomůcky, vzdělávání učitelů a zájmové činnosti. V ČR ve školním roce 2024/2025 působilo 5 410 mateřských škol (dále také „MŠ“), 4 293 základních škol (dále také „ZŠ“), 1 313 středních škol (dále také „SŠ“),⁷ 155 vyšších odborných škol (dále také „VOŠ“) a 520 základních uměleckých škol (dále také „ZUŠ“), celkem tedy 11 691 subjektů působících v regionálním školství.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je organizační složkou státu a ústředním orgánem státní správy pro předškolní zařízení, školská zařízení, základní školy, střední školy a vysoké školy, pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, a pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti, mládež a tělesnou výchovu. MŠMT bylo řídicím orgánem pro OP VVV v programovém období 2014–2020 a pro OP JAK v programovém období 2021–2027.

Česká školní inspekce

Česká školní inspekce je organizační složkou státu a správním úřadem České republiky s celostátní působností. ČŠI je národní autoritou pro hodnocení kvality a efektivity počátečního vzdělávání zahrnujícího mateřské školy, základní školy, základní umělecké školy, střední školy, konzervatoře a všechna školská zařízení (např. školská poradenská zařízení, střediska volného času, školní jídelny apod.). Organizačně je Česká školní inspekce členěna na ústředí se sídlem v Praze a 14 krajských inspektorátů.

Národní pedagogický institut České republiky

Národní pedagogický institut České republiky je státní příspěvkovou organizací přímo řízenou MŠMT. NPI vznikl k 1. 1. 2020 sloučením Národního ústavu pro vzdělávání a Národního institutu pro další vzdělávání. Mezi hlavní činnosti NPI patří mj.:

- systematická metodická a vzdělávací podpora řídicích pracovníků škol a školských zařízení v oblasti strategického plánování a rozvoje na místní, regionální a krajské úrovni;
- podpora síťování škol a spolupráce s ostatními aktéry v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vytváření nástrojů pro zvýšení kvality výuky;
- koordinace a metodická a informační podpora zřizovatelů škol a školských zařízení, jejich řídicích pracovníků a pedagogických pracovníků na místní a regionální úrovni prostřednictvím 14 krajských pracovišť (center podpory) NPI;
- realizace projektů z evropských strukturálních a investičních fondů.

---

⁷ Data MŠMT k 30. 9. 2024.

Dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy a strategické dokumenty MŠMT

Dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky zpracovává MŠMT na základě ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb. Dlouhodobé záměry jsou připravovány pro celý systém regionálního školství, určují rámec dlouhodobých záměrů krajů, sjednocují přístup státu a jednotlivých krajů zejména v oblasti nastavení parametrů vzdělávací soustavy a cílů vzdělávací politiky ČR. Rovněž každý kraj dle ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. zpracovává svůj dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023

V kontrolovaném období byl platný a účinný *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023*. DZ ČR 2019–2023 obsahoval 12 oblastí pro rozvoj regionálního školství. Část F. se věnovala oblasti hodnocení žáků, škol a školského systému, ve které MŠMT stanovilo čtyři prioritní cíle a k nim 12 opatření. Část L. se věnovala oblasti řízení školského systému, ve které MŠMT stanovilo osm prioritních cílů a k nim 22 opatření.

Akční plánování v rámci OP VVV

Akční plánování mělo v OP VVV sloužit jako specifický nástroj v rámci řízení školského systému. Krajské akční plány (dále také „KAP“) a místní akční plány (dále také „MAP“) měly vznikat „zdola“ z potřeb škol, priorit vzdělávací politiky a potřeb území, které měly být promítnuty mj. v dlouhodobých záměrech vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy krajů. Ve všech školách (MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ) měly být zpracovávány školní akční plány (dále také „ŠAP“) nebo plány aktivit rozvoje vzdělávání (dále také „PA“).

MAP měly být zaměřeny na předškolní a základní vzdělávání a měly být zpracovány a realizovány tam, kde již byla vytvořena partnerství škol se zřizovateli, dalšími vzdělávacími institucemi, organizacemi působícími ve vzdělávání a rodiči. Oproti tomu KAP měly být zaměřeny na odborné vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů a měly být tvořeny v partnerství kraje se školami, zaměstnavateli a dalšími klíčovými aktéry ve vzdělávání v daném území.

V MAP nebo PA se měly především sledovat potřeby škol v oblastech jako například inkluze, materiálně technické vybavení, polytechnická výchova, podnikavost a kariérové poradenství atd. Tyto informace měly být předávány jako podklady pro zpracování a realizaci daných témat v rámci KAP. Tím mělo vzniknout komplexní řešení v rámci KAP a MAP/PA, aby byly umožněny projekty spolupráce napříč školami a dalšími vzdělávacími institucemi.

Na základě vypracovaných akčních plánů pak měli jednotliví zpracovatelé nárok na čerpání peněžních prostředků z jednotlivých výzev OP VVV nebo *Integrovaného regionálního operačního programu*, ať už na budování a obnovu infrastruktury a materiální vybavenost škol nebo vybrané aktivity v rámci šablon (např. vzdělávání pedagogů nebo zajištění školního psychologa apod.). Prostřednictvím KAP a MAP mělo dojít ke zlepšení strategického řízení škol, a tím k efektivnější podpoře učitelů, zkvalitnění výuky a v konečném důsledku i k rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Systémové projekty podpořené MŠMT

1) Komplexní systém hodnocení (KSH)

Projekt byl zahájen 1. 2. 2017 a ukončen 30. 11. 2022. Řešitelem byla ČŠI. Na projekt ČŠI bylo alokováno 248,7 mil. Kč ze státního rozpočtu a ESIF, přičemž ČŠI vyčerpala 226,7 mil. Kč, z toho 81 % tvořily osobní výdaje. Cílem projektu KSH bylo na všech úrovních vzdělávacího systému a na základě vyvinutých metod, postupů a nástrojů propojit procesy externího a interního (vlastního) hodnocení ve školách. Projekt KSH se skládal z osmi vzájemně provázaných klíčových aktivit. Výstupů projektu bylo více než 200. Mezi tyto výstupy lze zařadit např. metodiky, odborné publikace, sady hodnoticích nástrojů, popisy příkladů inspirativní praxe, národní zprávy, tematické zprávy, odborné semináře, konference a panelové diskuse apod.

2) Podpora krajského akčního plánování (P-KAP)

Projekt byl zahájen 1. 3. 2016 a ukončen 31. 12. 2021, řešitelem projektu byl NPI. Výše dotace NPI na projekt činila 275,9 mil. Kč ze státního rozpočtu a ESIF. NPI vyčerpala 250,2 mil. Kč, z toho 96 % tvořily osobní výdaje. Obecným cílem projektu byla podpora vzdělávání ve středním školství a vyšším odborném školství v souladu se vzdělávací strategií MŠMT a s využitím akčního plánování. Tohoto cíle chtěl NPI dosáhnout podporou přípravy a realizace KAP v oblasti vzdělávání a dále cílenou podporou škol při přípravě PA, resp. ŠAP, jejich vyhodnocování a zajišťování kvality realizovaných činností. Výstupy projektu byly především systém metodické podpory během KAP, školní akční plány a plány aktivit, metodické semináře a webináře, zastřešující síť metodiků Edusít, dotazníkové šetření potřeb a zprávy o stavu inkluzivního vzdělávání na středních školách.

3) Strategické řízení a plánování ve školách a v územích (SRP)

Projekt byl zahájen 1. 3. 2016 a jeho realizace byla ukončena 30. 11. 2021, řešitelem byl NPI. Na projekt bylo celkem alokováno 239,2 mil. Kč ze státního rozpočtu a ESIF, přičemž celkové vynaložené prostředky činily 208,6 mil. Kč, z toho 70 % tvořily osobní výdaje. Hlavním cílem projektu bylo zlepšit strategické řízení a plánování ve školách a v územích prostřednictvím rozvoje pedagogického vedení (leadershipu) ve školách, metodického vedení příjemců individuálních projektů pro tvorbu místních akčních plánů a jejich vzájemné spolupráce. Výstupem projektu bylo především zřízení center podpory v každém kraji a systém intenzivní podpory ředitelů.

4) Metodická podpora akčního plánování (P-AP)

Projekt byl zahájen 1. 12. 2021 a jeho realizace byla ukončena 30. 11. 2023, řešitelem byl NPI. Na projekt bylo celkem alokováno téměř 50 mil. Kč ze státního rozpočtu a ESIF, přičemž celkové vynaložené prostředky činily 48 mil. Kč, z toho 71 % tvořily osobní výdaje. Projekt P-AP navazoval na aktivity a výstupy systémových projektů P-KAP a SRP. Jeho cílem bylo zachování metodické podpory všem aktérům akčního plánování (metodická podpora, koordinace a poradenství) a zároveň sjednocení procesů akčního plánování na všech úrovních vzdělávacího systému (tzn. národní, krajské, v územích a školní) do jednotného modelu akčního plánování. Výstupem tohoto projektu byl zejména *Průvodce strategickým a akčním plánováním*.

5) Střední článek podpory

Projekt byl zahájen v červenci 2023 a předpokládané ukončení realizace je stanoveno k 30. 6. 2029. Řešitelem tohoto projektu je MŠMT. Na projekt MŠMT alokovalo 882,2 mil. Kč

ze státního rozpočtu a ESIF, z toho 77 % je plánováno na osobní výdaje. Ke dni ukončení kontroly MŠMT vyčerpalo přes 89 mil. Kč. Cílem projektu je vybudovat systém komunikace a metodické podpory pro vedení MŠ a ZŠ a jejich zřizovatelů, s důrazem na efektivní řízení organizace, vedení lidí a orientaci ve školské legislativě. Projekt se zaměřil na poskytování jak obecné, tak individualizované metodické pomoci přímo tam, kde ji školy a zřizovatelé nejvíce potřebovaly prostřednictvím krajských koordinátorů a regionálních metodiků. Dle MŠMT by mělo realizací projektu dojít ke snížení nerovností v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání.

III. Rozsah kontroly

Předmětem kontrolní akce byly peněžní prostředky určené na projekty podpory hodnocení a řízení vzdělávací soustavy regionálního školství. Cílem kontroly bylo prověřit, zda peněžní prostředky určené na projekty podpory hodnocení a řízení vzdělávací soustavy regionálního školství byly vynakládány účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy. Kontrolované období bylo od roku 2019 do roku 2024, v případě věcných souvislostí i období předcházející či následující.

Kontrola byla provedena u MŠMT jako gesčního orgánu pro oblast vzdělávání a jako řídicího orgánu OP VVV. Kontrola byla dále provedena u ČŠI a NPI jako řešitelů systémových projektů v oblastech hodnocení a řízení vzdělávací soustavy.

Kontrola byla zaměřena na využití peněžních prostředků ze státního rozpočtu a EU cílených na systémové projekty v oblastech hodnocení a řízení vzdělávací soustavy. Realizace těchto projektů byla provázána s cíli a opatřeními v DZ ČR 2019–2023. Proto bylo kontrolou u MŠMT ověřováno naplňování cílů a realizace opatření DZ ČR 2019–2023 v části *F. Hodnocení žáků, škol a školského systému* a v části *L. Řízení školského systému*. Dále NKÚ prověřil v rámci OP VVV nastavení výzev podporujících oblasti hodnocení a řízení vzdělávací soustavy. Na úrovni MŠMT jako řídicího orgánu OP VVV byly zkontrolovány tři systémové projekty a jeden navazující projekt. U nich byly vyhodnoceny jejich přínosy a dopady na systém vzdělávání v regionálním školství. Dále byl také u MŠMT zkontrolován jeden navazující projekt podpořený z OP JAK. Ke kontrole na MŠMT byl vybrán i projekt budování ISV, v jehož rámci NKÚ zkontroloval jeho I. etapu.

U ČŠI a NPI bylo prověřeno naplnění cílů projektů, realizace klíčových aktivit a využívání jejich výstupů v regionálním školství. NKÚ se v oblasti řízení vzdělávací soustavy u MŠMT zaměřil i na problematiku začleňování ukrajinských dětí do českých škol. Prověřeny byly MŠMT vypsane výzvy podporující tyto aktivity (viz příloha č. 1 tohoto kontrolního závěru).

Kontrolovaný objem peněžních prostředků činil na systémové úrovni u MŠMT celkem 3 519,5 mil. Kč, což se rovná peněžním prostředkům alokovaným na vybrané projekty, informační systém vzdělávání a výzvy vypsane MŠMT v roce 2022 a 2023 zaměřené na začleňování ukrajinských žáků. Kontrolovaný objem peněžních prostředků vynaložených na vybrané projekty činil 733,5 mil. Kč, z toho u České školní inspekce 226,7 mil. Kč a u Národního pedagogického institutu 506,8 mil. Kč. Kontrolovaný objem peněžních prostředků vynaložených MŠMT na začleňování ukrajinských žáků představoval 463,6 mil. Kč.

Posouzení účelnosti spočívalo především v hodnocení, zda peněžní prostředky vynakládané MŠMT na projekty podpory hodnocení a řízení vzdělávací soustavy regionálního školství byly

využity tak, aby optimálně přispěly k dosažení cílů v této oblasti, s jasným dopadem na systém vzdělávání.

Posouzení hospodárnosti spočívalo především v hodnocení, zda MŠMT použilo peněžní prostředky k vybudování Informačního systému vzdělávání s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plněných úkolů.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

1. MŠMT nenaplnilo cíle výzvy určené pro systémové projekty

Oblast řízení vzdělávací soustavy byla prostřednictvím OP VVV podpořena především z výzvy č. 02_15_001 – *Pro individuální projekty systémové Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání*. NKÚ se proto v kontrole zaměřil na vybrané projekty podpořené z této výzvy.

Pro vybrané projekty MŠMT určilo v rámci výzvy č. 02_15_001 tři specifické cíle, kterých mělo být dosaženo realizací těchto projektů:

- specifický cíl 2: *Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích,*
- specifický cíl 3: *Rozvoj systému strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání,*
- specifický cíl 5: *Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce.*

Kvalitu vzdělávání v ČR sleduje a hodnotí dle zákona č. 561/2004 Sb. Česká školní inspekce. Ta každoročně vydává výroční zprávu za uplynulý školní rok, ve které na základě celoročního šetření na školách komplexně hodnotí stav vzdělávacího systému, kvalitu a efektivitu vzdělávání, prezentuje výsledky vzdělávání dětí, žáků a studentů v ČR. NKÚ se zaměřil na vývoj dostupných ukazatelů kvality vzdělávání v ČR po ukončení realizace vybraných systémových projektů (rok 2021), aby ověřil naplnění specifických cílů výzvy.

Ve výroční zprávě *Kvalita vzdělávání v České republice ve školním roce 2022/2023* ČŠI uvedla, že průměrná úroveň čtenářských dovedností českých žáků se za uplynulých 20 let významně nezlepšila a spíše stagnuje. Stejně tak stagnují výsledky i v přírodovědné gramotnosti. Na SŠ vykazovalo dle šetření ČŠI 51 % studentů minimální nebo nedostačující úroveň v přírodovědné gramotnosti.⁸

Dále dle mezinárodních šetření PISA⁹ a národní zprávy ČŠI došlo od školního roku 2018/19 do školního roku 2023/24 k poklesu v matematice, který byl nejmarkantnější od roku 2003, a to ve všech sledovaných druzích škol.¹⁰ Ve čtenářské a přírodovědné gramotnosti byly výsledky dle posledních dvou šetření PISA relativně stabilní. V přírodovědných dovednostech si čeští

⁸ Podobné výsledky byly zjištěny u studentů SŠ i v oblasti moderních dějin (52 %) a finanční gramotnosti (46 %).

⁹ PISA neměří procentuální úspěšnost v testu, ale úroveň dovedností žáků v dané oblasti. Výsledek se vyjadřuje na bodové škále s průměrem 500 bodů a směrodatnou odchylkou 100 bodů (600 bodů = nadprůměrné dovednosti, 400 bodů dovednosti pod průměrem).

¹⁰ Základní školy, střední odborné školy s maturitou, střední odborné školy bez maturity, víceletá gymnázia a čtyřletá gymnázia.

žáci udrželi téměř stejný výsledek jako v roce 2018, ale oproti roku 2003 zaznamenali pokles o 15 bodů.

Tabulka č. 1: Výsledky českých žáků v mezinárodních šetřeních PISA

Oblast	PISA 2003	PISA 2018	PISA 2022
Matematika	516 bodů	499 bodů	487 bodů
Čtení	489 bodů	490 bodů	489 bodů
Přírodověda	513 bodů	497 bodů	498 bodů

Zdroj: vypracoval NKÚ na základě dat z výročních zpráv ČŠI za roky 2022/2023 a 2023/2024 a z národní zprávy PISA 2022.

Na základě realizace vybraných systémových projektů P-KAP a SRP mělo dojít mj. ke zlepšení výsledků žáků v klíčových kompetencích. Dle výše uvedených údajů ale výsledky těchto systémových projektů nepřispěly ke zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků.

K ověření rozvoje systému strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání využil NKÚ rovněž data MŠMT a ČŠI. Akční plánování mělo zlepšit úroveň strategického řízení na školách, a tím mělo dojít ke zkvalitnění výuky a v konečném důsledku i k rozvoji klíčových kompetencí žáků. MŠMT tak stanovilo v OP VVV povinnost vypracovat akční plány mj. i pro čerpání prostředků z EU. Na krajské úrovni vznikaly KAP, na místní úrovni MAP a na úrovni jednotlivých škol ŠAP.

NKÚ ověřil, že každý kraj vytvořil v rámci OP VVV v období 2016–2021 tři krajské akční plány, celkem tedy vzniklo 42 dokumentů. Jejich tvorbu však MŠMT po roce 2021 ukončilo a začlenilo do dlouhodobých záměrů vzdělávání (viz následující bod 2). V období 2016–2021 dále vzniklo 222 MAP. Podpora tvorby místních akčních plánů nadále probíhá v OP JAK. V první vlně v období 2016–2018 vzniklo 701 školních akčních plánů nebo plánů aktivit, ve druhé vlně v období 2018–2021 vzniklo 918 ŠAP/PA (tj. 63 % všech SŠ, VOŠ a konzervatoří). Ačkoliv MŠMT stanovilo všem školám povinnost vypracovat ŠAP, nemělo přehled o tom, kolik škol tuto povinnost skutečně splnilo, ani o tom, zda tak došlo k rozvoji strategického řízení na školách.

Dle dat MŠMT připadala metodická podpora zpracovatelům akčních plánů zbytečná (třetina manažerů KAP) a polovina zpracovatelů ŠAP neviděla přínos v tvorbě akčního plánování. Dokonce více než polovina zpracovatelů nevnímala akční plánování jako nástroj ke zkvalitnění práce školy. Z toho vyplývá, že akční plány tak byly spíše formální dokumenty bez konkrétního přínosu pro školy a pro vzdělávání.

Vzhledem k omezenému reálnému dopadu projektů na české školství a nenaplnění specifických cílů výzvy vyhodnotil NKÚ, že peněžní prostředky ve výši 506,8 mil. Kč vynaložené na jejich realizaci byly využity neúčelně.

2. MŠMT podpořilo dva projekty s omezeným dopadem na regionální školství

NKÚ se zaměřil na systémové projekty v oblasti hodnocení a řízení vzdělávací soustavy regionálního školství, které byly navázány na *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy 2019–2023*. Z celkových nákladů na systémové projekty bylo u ČŠI čerpáno 81 % na osobní výdaje a NPI vyčerpal na osobní výdaje u dvou projektů v průměru 83 %. U projektů P-KAP a SRP nedošlo k naplnění jednoho z dílčích cílů.

2.1 Projekt P-KAP

Realizace projektu P-KAP, jehož cílem bylo poskytovat metodickou podporu krajům a školám u tvorby dokumentů akčního plánování, začala se zpožděním. Některé kraje tak začaly s tvorbou krajských akčních plánů samy bez metodické podpory NPI. V období 2016–2018¹¹ tak projekt P-KAP neposkytoval metodickou podporu v rozsahu, ke kterému se NPI zavázal v žádosti o podporu a chartě projektu. NPI tak nenaplnil jeden ze čtyř dílčích cílů.

Ačkoli projekt formálně splnil všechny stanovené výstupy, některé z nich – jako počty seminářů, webinářů či setkání k výměně zkušeností – byly výrazně upraveny (sníženy) šest měsíců před jeho ukončením. NPI ale o jejich nenaplnění věděl již dříve v průběhu realizace projektu. Výstupy v podobě seminářů a webinářů a každoročních setkání splnil NPI v průměru pouze na 11,6 % původně stanovených hodnot. NKÚ proto hodnotí úpravu počtů výstupů jako účelovou, aby projekt formálně splnil své výstupy.

NKÚ dále vyhodnotil, že očekávané přínosy projektu se nenaplnily. Toto vyhodnocení vycházelo z externí evaluace projektu a hodnocení manažerů KAP a zpracovatelů ŠAP, pro které byl projekt primárně určen. Cílová skupina nebyla s poskytovanou podporou plně spokojena – třetina z celkem 14 manažerů KAP ji považovala za zbytečnou. Téměř polovina zpracovatelů ŠAP/PA¹² neviděla přínos v tvorbě akčního plánování a více než polovina jej nevnímala jako nástroj ke zkvalitnění práce školy.

Po ukončení projektu MŠMT zrušilo tvorbu krajských akčních plánů změnou vyhlášky č. 15/2005 Sb. a nahradilo KAP rozpracováním dlouhodobých záměrů vzdělávání jednotlivých krajů, které kraje povinně vytváří již od roku 2005. Změna vyhlášky mj. zavedla povinnost zahrnout analýzu potřeb škol na republikové nebo krajské úrovni jako podklad dlouhodobých záměrů a dále zavedla veřejné konzultace dlouhodobých záměrů.

Vzhledem k tomu, že projekt P-KAP nepodpořil přípravu a realizaci KAP v předpokládaném rozsahu vyhodnotil NKÚ, že peněžní prostředky poskytnuté MŠMT na realizaci tohoto projektu byly vynaloženy neúčelně.

2.2 Projekt SRP

Realizace projektu SRP, jehož cílem bylo mj. zlepšit strategické řízení a plánování ve školách, začala se zpožděním. Rovněž i u projektu SRP došlo k časovému nesouladu s projekty MAP, pro které měl projekt SRP poskytovat metodickou podporou. Některé projekty MAP (55 projektů) již byly v realizaci od ledna a února 2016, tj. měsíc před začátkem realizace projektu SRP. Dalších 152 projektů MAP začalo s realizací do tří měsíců od zahájení projektu SRP. V počáteční fázi projekt SRP, resp. NPI, neposkytoval metodickou podporu při tvorbě MAP¹³ v rozsahu, ke kterému se zavázal v žádosti o podporu a chartě projektu. Proto NPI zcela nenaplnil jeden ze čtyř dílčích cílů. Dále NPI nesplnil další dílčí cíl, a to šíření výstupů projektů OP VVV a principů akce KLIMA¹⁴.

---

¹¹ První dva roky realizace projektu.

¹² Zpracovatelů ŠAP/PA bylo ve druhé vlně KAP II zhruba 918 (SŠ, SOŠ a VOŠ).

¹³ Jednalo se o období přibližně mezi lety 2016–2018.

¹⁴ Akce KLIMA v rámci OP VVV byla systémovým přístupem k podpoře kvality základního a předškolního vzdělávání. Zaměřoval se na klíčové oblasti: kultura učení; leadership (pedagogické vedení); inkluze; metodická podpora učitelů (mentoring); aktivizační formy výuky.

Projekt SRP sice formálně splnil všechny stanovené výstupy, avšak jeden z nich – místní konference – byl snížen dva měsíce před jeho ukončením. NPI měl zajistit 65 místních konferencí, tento počet však snížil na 41. Důvodem byl dle NPI nezáměr cílové skupiny o setkání a pořádání sloučených online konferencí. MŠMT tuto změnu schválilo.

V rámci projektu, na který MŠMT vynaložilo 208,6 mil. Kč, vznikla v každém kraji centra podpory, která poskytovala školám metodickou i individuální pomoc. V rámci celého regionálního školství však centra poskytla za dobu 69 měsíců v průměru pouze 1,65 individuální konzultace na jednu školu. Centra podpory nebyla včleněna do běžné činnosti NPI, k čemuž se příjemce zavázal v chartě projektu. Dále vznikl v projektu SRP systém intenzivní podpory v oblasti strategického řízení a plánování s akcentem na pedagogické vedení škol, který byl pilotován na 92 školách ve třech vlnách po dobu realizace projektu. Celkově se zapojilo pouze 0,79 % škol v rámci regionálního školství (MŠ, ZŠ, SŠ a ZUŠ). Ačkoliv byl projekt podpořen v rámci výzvy pro systémové projekty, jejímž cílem byl mj. dopad na celé regionální školství, systém intenzivní podpory takový dopad neměl.

Z uvedených skutečností NKÚ vyhodnotil, že peněžní prostředky poskytnuté MŠMT na realizaci projektu SRP byly vynaloženy neúčelně.

2.3 Projekt KSH

Projekt KSH dosáhl všech očekávaných cílů a výstupů. Výstupy projektu používala po ukončení projektu především ČŠI při své inspekční činnosti, a to v rámci celého systému regionálního školství. ČŠI tak nad rámec výzvy zajistila udržitelnost výstupů projektu. ČŠI propojila interní a externí systémy hodnocení a vytvořila a zveřejnila kritéria kvalitní školy. MŠMT využilo některé výstupy projektu např. při tvorbě legislativy nebo reformě přípravy pedagogů v ČR. Projekt KSH tak lze hodnotit jako účelný z hlediska dosažení stanovených cílů a výstupů i z hlediska vynaložených peněžních prostředků.

3. MŠMT opakovaně poskytuje peněžní prostředky na projekty metodické podpory s nízkou mírou využití ze strany cílových skupin

MŠMT nezajistilo udržitelnost systémových projektů P-KAP a SRP ve výzvě č. 02_15_005. U projektu KSH zajistila udržitelnost výstupů ČŠI. MŠMT tak v rámci OP VVV vypsal další výzvu č. 02_20_082 – *Akční plánování v území*, která měla zajistit pokračování aktivit akčního plánování. Cílem výzvy bylo podporovat společné plánování a sdílení aktivit v území vedoucí ke zlepšení kvality vzdělávání ve školách. NKÚ se v rámci této výzvy zaměřil na projekt podpořený v rámci aktivity C – *Metodická podpora akčního plánování*, jehož řešitelem byl NPI.

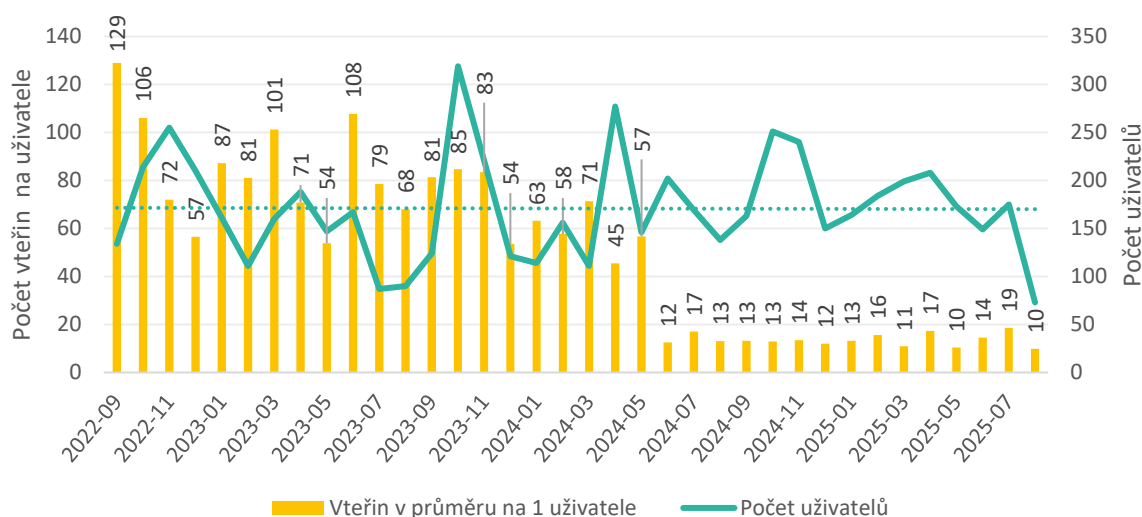
3.1 Projekt P-AP

S realizací projektu P-AP počítalo MŠMT již minimálně od 30. 9. 2020, tedy 14 měsíců před plánovaným ukončením projektu SRP a 15 měsíců před plánovaným ukončením projektu P-KAP. Projekt P-AP navázal na realizaci těchto dvou projektů. NPI v žádosti o podporu projektu P-AP uvedl, že dosud byly prostřednictvím akčního plánování uspokojovány potřeby škol bez vědomé vazby na strategické cíle a priority MŠMT a že akční plánování probíhalo do jisté míry na různých úrovních paralelně, nikoliv jednotně a provázaně. Soulad akčního plánování na strategické dokumenty MŠMT v oblasti vzdělávací politiky a provázanost jednotlivých úrovní akčního plánování přitom měly být výsledkem již realizace projektů P-KAP a SRP. Přesto MŠMT 14, resp. 15 měsíců před ukončením těchto projektů vypsal výzvu na navazující projekt, který NPI následně realizoval a který řešil zejména tyto nedostatky.

NKÚ zjistil, že projekt formálně naplnil cíle a výstupy. NPI však nezajistil zpracování vnější (nezávislé) evaluace projektu v rozporu se žádostí. U tohoto projektu tedy nedošlo k nezávislému vyhodnocení jeho stanovených cílů, výstupů a přínosů. Tato skutečnost nebyla předmětem žádné žádosti o změnu ani připomínek ze strany MŠMT.

Jedním z hlavních výstupů projektu byl *Průvodce strategickým a akčním plánováním* (jednotný model akčního plánování), který byl vytvořen v textové verzi a jako online nástroj. Nejsledovanější video v rámci průvodce mělo 537 zhlédnutí. V rámci projektu P-AP deklaroval NPI 1 177 organizací, které byly ovlivněny systémovou intervencí. Z porovnání těchto údajů vyplývá, že i nejsledovanější video zhlédla pouze menší část zapojených organizací. Potenciálními uživateli průvodce jsou mj. všechny kraje, skupiny MAP a školy. Dle údajů Českého statistického úřadu se počet MŠ, ZŠ a SŠ v ČR každoročně pohybuje kolem 11 tisíců. V porovnání se všemi potenciálními uživateli průvodce tak byla sledovanost videí velmi nízká.

Graf č. 1: Statistika užívání *Průvodce strategickým a akčním plánováním*

Zdroj: vypracoval NKÚ na základě dat poskytnutých NPI.

Nejvíce využívanými úrovněmi průvodce byla úvodní úroveň *Průvodce strategickým a akčním plánováním* a úroveň určená pro školy. Z grafu č. 1 vyplývá, že využívanost průvodce, jakožto hlavního výstupu projektu P-AP, byla v porovnání se všemi potenciálními uživateli průvodce (přibližně 11 tisíc uživatelů) velmi nízká. Průměrný čas strávený v hlavních úrovních tohoto průvodce se od doby jejich zprovoznění nejčastěji pohyboval mezi jednou a dvěma minutami (v přepočtu na jednoho uživatele) a po skončení projektu P-AP čas dále klesal pod jednu minutu.

Pro návštěvnost průvodce jako celku platí, že průměrný počet unikátních přístupů po skončení projektu – tj. od 1. 12. 2023 – mírně vzrostl, nicméně průměrná měsíční doba strávená v aplikaci jedním uživatelem se oproti období trvání projektu snížila na méně než jednu třetinu.

Po ukončení projektu zajišťuje NPI šíření tohoto hlavního výstupu projektu P-AP také prostřednictvím placených kurzů.

NKÚ vyhodnotil, že využívanost průvodce a sledovanost videí byla nízká. Projekt nepřispěl ke zlepšení kvality vzdělávání ve školách. Peněžní prostředky vynaložené na realizaci tohoto projektu tak NKÚ považuje za neúčelně vynaložené.

3.2 Projekt *Střední článek podpory*

V rámci OP JAK vypsal MŠMT výzvu č. 02_22_005, ve které je realizován od července 2023 projekt *Střední článek podpory*. Tento projekt, jehož řešitelem je MŠMT, má za cíl vybudovat systém komunikace a metodické podpory pro vedení MŠ a ZŠ a jejich zřizovatelů. Přínosy projektu MŠMT zdůvodnilo poznatky získanými při pilotní fázi ověřování *Středního článku podpory* v okresech Semily a Svitavy.

Realizace projektu *Střední článek podpory* do ukončení kontroly nebyla dokončena. NKÚ u tohoto projektu přesto spatřuje riziko neúčelného využití zejména u těchto činností:

- Existence dvou paralelních systémů metodické podpory (NPI a *Střední článek podpory*) může vést k duplicitám, nejasnostem a neefektivnímu nakládání se zdroji. Metodická podpora je totiž jednou z hlavních činností NPI dle jeho zřizovací listiny.¹⁵
- Nevyužití metodické podpory ve všech krajích a školách by mohlo prohloubit nerovnosti ve vzdělávání. Od začátku realizace projektu nebyla ke konci června 2025 v pěti krajích navštívena metodikem téměř třetina škol.
- Udržitelnost regionální podpory nebude po konci projektu zajištěna tak, jako u projektu SRP.

NKÚ vyhodnotil tyto skutečnosti jako riziko z hlediska účelného vynakládání peněžních prostředků u tohoto projektu.

4. MŠMT při realizaci veřejné zakázky na *Informační systém vzdělávání* nepostupovalo v souladu s právními předpisy

NKÚ kontrolou prověřil veřejnou zakázku na dodávku a podporu provozu ISV. Vybudování systému bylo jedním z opatření DZ ČR 2019–2023 v oblasti řízení vzdělávací soustavy. Projekt budování ISV rozdělilo MŠMT na tři etapy. V rámci první etapy mělo dojít k vybudování funkčního jádra systému a nové elektronizace agend týkajících se registrů škol – registr škol a školských zařízení, registr školských právnických osob a registr vysokých škol.

MŠMT uzavřelo smlouvu o dodávce s dodavatelem dne 15. 12. 2021 v celkové hodnotě 27,4 mil. Kč a zveřejnilo ji prostřednictvím registru smluv dne 3. 1. 2022. Dodavatel se ve smlouvě zavázal předat hotové dílo do 19 měsíců od data nabytí účinnosti smlouvy. K tomu však k 3. 8. 2023 nedošlo.

MŠMT uzavřelo dne 4. 4. 2024 se stejným dodavatelem dodatek ke smlouvě o dodávce a dohodu o narovnání. Předmětem dodatku ke smlouvě o dodávce bylo rozšíření původního předmětu plnění o modul elektronizace procesů Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství a některé další funkcionality při navýšení celkové ceny díla o částku 5,2 mil. Kč. MŠMT tak uzavřením tohoto dodatku ke smlouvě o dodávce porušilo zákaz podstatné změny závazku na VZ, která by umožnila účast jiných dodavatelů nebo mohla ovlivnit výběr dodavatele v původním zadávacím řízení, pokud by zadávací podmínky původního zadávacího řízení odpovídaly této změně. MŠMT tak porušilo zákon o zadávání veřejných zakázek.¹⁶

¹⁵ Zřizovací listina NPI, čl. II. bod 2. písm. d) realizace systematické metodické a vzdělávací podpory vedoucích pracovníků škol a školských zařízení v oblasti strategického plánování a rozvoje na krajské, regionální a místní úrovni; písm. f) koordinace a metodická a informační podpora zřizovatelů škol a školských zařízení, vedení škol a školských zařízení a pedagogických pracovníků v oblasti působnosti institutu na regionální úrovni a místní úrovni, a to i prostřednictvím krajských pracovišť institutu.

¹⁶ Ustanovení § 222 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 222 odst. 3 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb.

Předmětem dohody o narovnání bylo narovnání stran ohledně prodlení, některých sporných funkcionalit a vyčíslení výše smluvní pokuty podle smlouvy o dodávce korespondující rozsahu prodlení, která činila pro dodavatele 6 mil. Kč. Namísto postupu podle smlouvy o dodávce ale bylo mezi MŠMT a dodavatelem dohodnuto uhrazení formou nepeněžitého plnění tzv. kompenzací v hodnotě 6,2 mil. Kč. Změnu způsobu úhrady smluvní pokuty oproti setrvání na uplatnění ujednání dle smlouvy o dodávce NKÚ rovněž shledal v rozporu se zákonem o zadávání veřejných zakázek.¹⁷ Uzavřením dodatku došlo k takové změně smluvních podmínek, která by mohla umožnit účast jiných dodavatelů, pokud by zadávací podmínky původního zadávacího řízení odpovídaly této změně.

MŠMT na základě dodatku ke smlouvě o dodávce uhradilo dne 30. 4. 2024 dodavateli po akceptaci fakturačního milníku 1,3 mil. Kč bez DPH za detailní návrh implementace na rozšiřující funkcionality ISV. K dalšímu plnění dle dodatku ke smlouvě o dodávce ze strany dodavatele nedošlo. Do doby ukončení kontroly MŠMT detailní návrh implementace dále nevyužilo. NKÚ proto vyhodnotil vynaložení těchto peněžních prostředků ke dni ukončení kontroly za ne hospodárné. Dle NKÚ se jedná o skutečnosti nasvědčující porušení rozpočtové kázně.¹⁸

V únoru a březnu 2025 probíhala mezi MŠMT a dodavatelem komunikace ohledně prodlení s plněním podle smlouvy o dodávce, dodatku i dohody o narovnání. V červenci 2025 akceptovalo MŠMT 29 z 59 požadavků uvedených v zadávací dokumentaci ISV, dalších 24 požadavků bylo MŠMT otestováno a připraveno k akceptaci, čtyři požadavky nebyly splněny a dva požadavky byly z poloviny splněny. Dodavatel neuskutečnil především elektronizaci vedení registru vysokých škol a uskutečňovaných studijních programů a elektronické podání a podporu pro využívání úplného elektronického podání.

Dne 31. 7. 2025 MŠMT uzavřelo s dodavatelem dohodu o ukončení závazků ze smlouvy o dodávce. V dohodě o ukončení MŠMT a dodavatel vyčísly celkovou výši smluvní pokuty za prodlení na straně dodavatele ke dni 25. 2. 2025 na 7,7 mil. Kč. MŠMT opět s dodavatelem dohodlo uhrazení formou nepeněžitého plnění.

MŠMT uhradilo celkem za ISV v rámci kontrolované VZ téměř 13,5 mil. Kč. MŠMT za tyto prostředky obdrželo informační platformu, která obsahovala mj. údaje o školách, školských zařízeních a oborech vzdělávání. Tyto údaje byly sdíleny s veřejností, školami i zřizovateli. Oproti původnímu záměru však nebyl elektronizován registr vysokých škol a v rámci dodaného informačního systému nebylo zajištěno úplné elektronické podání. Výše zmíněná dodaná část díla, která měla být podle smlouvy o dodávce dodána do 3. 8. 2023, byla v době ukončení kontroly NKÚ v procesu akceptačního řízení.

5. MŠMT poskytl školám podporu při začleňování ukrajinských žáků

V roce 2022 po vypuknutí ozbrojeného konfliktu na Ukrajině čelila ČR přílivu ukrajinských uprchlíků. Úkolem MŠMT tak bylo začlenit ukrajinské žáky do českého vzdělávacího systému podle mezinárodního práva a českých právních předpisů, zejména pak podle školského zákona.

MŠMT reagovalo na příchod ukrajinských žáků návrhem zákona, který upravil vzdělávací opatření pro osoby s dočasnou ochranou. Zákon č. 67/2022 Sb. umožnil školám např. snadnější

---

¹⁷ Ustanovení § 222 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 222 odst. 3 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb.

¹⁸ Ustanovení § 3 písm. e) a ustanovení § 44 odst. 1 písm. a) zákona č. 218/2000 Sb.

navyšování kapacit a upravil pravidla pro přijímání dětí do škol. Zákon byl šestkrát novelizován, přičemž první novela umožnila odklad školní docházky až o 90 dnů, což mělo zajistit adaptaci ukrajinských dětí zejména z jazykového hlediska. Další novely upřesňovaly lhůty a podmínky pro vzdělávání dětí s dočasnou ochranou.

V roce 2022 MŠMT vypsal čtyři dotační výzvy na podporu začleňování ukrajinských žáků do českých škol. MŠMT v rámci těchto výzev poskytlo v roce 2022 celkem 386,7 mil. Kč. V roce 2023 zveřejnilo MŠMT dvě výzvy a podpořilo žadatele v souhrnné výši 76,9 mil. Kč. NKÚ nezjistil při poskytování dotací pochybení. MŠMT vynaložilo peněžní prostředky na začlenění ukrajinských žáků do vzdělávacího systému ČR v roce 2022 a 2023 účelně a v souladu s právními předpisy.

MŠMT monitorovalo prostřednictvím zpráv ČŠI problémy související se začleňováním ukrajinských žáků do českých škol. MŠMT ve spolupráci s ČŠI a NPI reagovalo na tuto situaci v českém školství zvýšenou metodickou podporou školám, poskytlo peněžní prostředky na adaptaci ukrajinských žáků a spolupracovalo i s ukrajinskou stranou. Tento stav pokračoval i v následujících letech kontrovaného období.

Podrobnější skutečnosti k problematice začleňování ukrajinských žáků do českých škol jsou uvedeny v příloze č. 1 tohoto kontrolního závěru.

6. MŠMT nevyhodnotilo dlouhodobé záměry vzdělávání dle vyhlášky č. 15/2005 Sb.

Zpracování dlouhodobých záměrů vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR ukládalo MŠMT ustanovení § 9 školského zákona a vyhláška č. 15/2005 Sb. V kontrovaném období MŠMT vypracovalo DZ ČR 2019–2023. Vláda ČR schválila DZ ČR 2019–2023 svým usnesením ze dne 8. července 2019 č. 489, o *Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019–2023*.

DZ ČR 2019–2023 tvořily tři části: *Rozvoj společnosti a vzdělávání, Strategie rozvoje regionálního školství a Financování regionálního školství*. V druhé části DZ ČR 2019–2023 stanovilo MŠMT 44 cílů a 159 opatření pro 11 oblastí vzdělávání. Pro každé opatření MŠMT určilo kritéria, termín plnění, zdroj financování a dotčené subjekty.

DZ ČR 2019–2023 ale neobsahoval všechny požadavky stanovené ve vyhlášce č. 15/2005 Sb. V dokumentu totiž chybělo vyhodnocení dosaženého stavu navazující na předchozí DZ ČR 2015–2020 z hlediska obsahových a kvantitativních cílů a prioritních úkolů. MŠMT tak postupovalo v rozporu s vyhláškou č. 15/2005 Sb.¹⁹ tím, že nevyhodnotilo dosažený stav navazující na předchozí DZ ČR 2015–2020 z hlediska obsahových a kvantitativních cílů a prioritních úkolů.

V rámci navazujícího DZ ČR 2023–2027 vyhodnotilo MŠMT pouze plnění jednotlivých oblastí předchozího DZ ČR 2019–2023, a to obecně bez vyhodnocení konkrétních cílů a opatření. MŠMT tak i v případě vyhodnocení DZ ČR 2019–2023 postupovalo v rozporu s vyhláškou č. 15/2005 Sb.²⁰ tím, že v DZ ČR 2023–2027 nevyhodnotilo dosažený stav navazující na předchozí DZ ČR 2019–2023 z hlediska stanovených cílů a opatření.

¹⁹ Ustanovení § 1 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 15/2005 Sb. (znění vyhlášky od 1. 7. 2012 do 14. 10. 2020).

²⁰ Ustanovení § 1 písm. a) vyhlášky č. 15/2005 Sb. (znění vyhlášky od 1. 7. 2022 do 31. 8. 2025).

Seznam zkratk

ČŠI	Česká školní inspekce
DZ ČR 2015–2020	<i>Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020</i>
DZ ČR 2019–2023	<i>Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023</i>
DZ ČR 2023–2027	<i>Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023–2027</i>
ESIF	evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
ISV	<i>Informační systém vzdělávání</i>
KAP	krajské akční plány
KSH	projekt <i>Komplexní systém hodnocení</i>
MAP	místní akční plány
MŠ	mateřské školy
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NPI	Národní pedagogický institut České republiky
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP JAK	operační program <i>Jan Amos Komenský</i>
OP VVV	operační program <i>Výzkum, vývoj a vzdělávání</i>
P-AP	projekt <i>Metodická podpora akčního plánování</i>
P-KAP	projekt <i>Podpora krajského akčního plánování</i>
PA	plány aktivit rozvoje vzdělávání
SRP	projekt <i>Strategické řízení a plánování ve školách a v územích</i>
SŠ	střední školy
ŠAP	školní akční plány
VOŠ	vyšší odborné školy
VZ	veřejná zakázka
ZŠ	základní školy
ZUŠ	základní umělecké školy

Uplatňování práva na vzdělání pro ukrajinské děti v českých školách

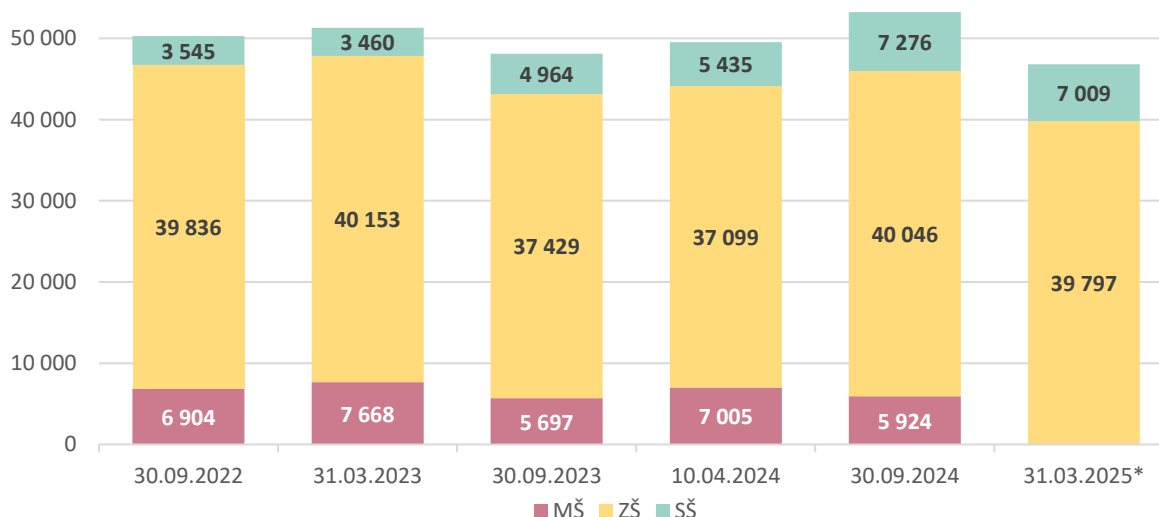
Údaje o počtu ukrajinských žáků v českých školách v období 2022–2025

MŠMT mělo přehled o počtech ukrajinských žáků a studentů na českých školách. Jejich počet MŠMT monitorovalo dvakrát ročně, k 30. 9. začínajícího školního roku, neboť k tomuto dni vyplňovaly školy tzv. zahajovací výkazy pravidelného sběru statistických dat, a dále k 31. 3. probíhajícího školního roku. Povinnost školní docházky se vztahovala na děti pobývající na území ČR. K tomu je třeba zohlednit zákonnou lhůtu 90 dnů, kterou mají zákonní zástupci po příjezdu na území ČR na zajištění školní docházky dítěte.

Celkově se vzdělávalo v českých mateřských, základních a středních školách:²¹

- k 30. 9. 2022: 50 285 ukrajinských dětí a žáků (z toho 6 904 na MŠ, 39 836 na ZŠ a 3 545 na SŠ) a tvořili tak podíl 2,7 % z celkového počtu 1 850 696 všech dětí/žáků;
- k 31. 3. 2023: 51 281 ukrajinských dětí a žáků (z toho 7 668 na MŠ, 40 153 na ZŠ a 3 460 na SŠ), což představovalo podíl 2,8 % z celkového počtu 1 850 751 všech dětí/žáků;
- k 30. 9. 2023: 48 090 ukrajinských dětí a žáků (z toho 5 697 na MŠ, 37 429 na ZŠ a 4 964 na SŠ) a tvořili podíl 2,6 % z celkového počtu 1 860 705 všech dětí/žáků;
- k 10. 4. 2024: 49 539 ukrajinských dětí a žáků (z toho 7 005 na MŠ, 37 099 na ZŠ a 5 435 na SŠ), což představovalo podíl 2,6 % z celkového počtu 1 867 182 všech dětí/žáků;
- k 30. 9. 2024: 53 246 ukrajinských dětí a žáků (z toho 5 924 na MŠ, 40 046 na ZŠ a 7 276 na SŠ), což představovalo podíl 2,8 % z celkového počtu 1 877 276 všech dětí/žáků;
- k 31. 3. 2025: 46 806 ukrajinských dětí a žáků (z toho 39 797 na ZŠ a 7 009 na SŠ), což představovalo podíl 3,1 % z celkového počtu 1 499 585 všech dětí/žáků.

Graf č. 1: Počet ukrajinských žáků vzdělávajících se na českých mateřských, základních a středních školách v letech 2022–2025

Pozn.: K 31. 3. 2025 se prováděl sběr dat pouze na ZŠ a SŠ.

Zdroj: vypracoval NKÚ na základě dat MŠMT.

²¹ Data MŠMT dostupná také na www.msmt.cz nebo www.edu.cz.

Ukrajinci byli od roku 2022 nejpočetnější skupinou cizinců v českém regionálním školství, když z nich přibližně 70 % tvořili právě ukrajinští žáci.

MŠMT disponovalo údaji o počtu ukrajinských dětí, které byly zařazeny do vzdělávání v českých mateřských, základních a středních školách. MŠMT navázalo spolupráci s Ministerstvem vnitra, které mělo údaje o registracích osob s dočasnou ochranou. Po porovnání údajů Ministerstva vnitra s údaji MŠMT ze školních matrik bylo v dubnu 2024 zjištěno, že přibližně 8 500 ukrajinských dětí bylo mimo vzdělávací systém. Z tohoto počtu pak bylo dále Ministerstvem vnitra zjištěno že:

- 10 % dětí povinnou školní docházku plnilo nebo ji již mělo splněnou;
- 17 % dětí školní docházku neplnilo, přičemž téměř polovina z nich se vzdělávala online na ukrajinské škole;
- u části dětí byly zjištěny závažné zdravotní důvody, které jim ve školní docházce bránily;
- u 27 % dětí bylo zjištěno, že se na uvedených adresách dlouhodobě nezdržují; MV v těchto případech zahájilo kroky ke zrušení údajů o místě hlášeného pobytu.

Toto porovnání dat MŠMT a Ministerstva vnitra bylo jednorázové k orientačnímu vyhodnocení situace.

Přípravné třídy pro ukrajinské žáky

V souvislosti s válkou na Ukrajině a příchodem uprchlíků do ČR byl schválen zákon č. 65/2022 Sb. (tzv. lex Ukrajina), který umožnil ukrajinským uprchlíkům získat dočasnou ochranu a s ní spojený přístup ke vzdělávání. Proces přijetí do škol byl zjednodušený, ukrajinské děti se mohly do MŠ, ZŠ i SŠ hlásit bez nutnosti doložení všech dokumentů, které by jinak byly vyžadovány (např. potvrzení o předchozím vzdělání). Školy měly také možnost přijímat ukrajinské děti mimo běžné termíny zápisů, pokud to jejich kapacita umožňovala.

Aby se usnadnilo začleňování ukrajinských dětí do českého vzdělávacího systému, byly pro ně zřizovány přípravné třídy²². Přípravné třídy byly zřízeny zejména při ZŠ a sloužily k tomu, aby si žáci osvojili základy českého jazyka a adaptovali se na školní prostředí. Výuka se zaměřovala nejen na výuku jazyka, ale také na základní školní dovednosti a orientaci v českém školním systému.

Do přípravných tříd byli přijímáni žáci, kteří neovládali český jazyk natolik, aby mohli plnohodnotně navštěvovat běžnou výuku (přednostně tedy žáci s odlišným mateřským jazykem). Přijetí do přípravné třídy bylo možné na základě doporučení školy nebo školského poradenského zařízení. Docházka do přípravné třídy trvá maximálně jeden školní rok, poté žáci přecházejí do běžné třídy odpovídající jejich věku a úrovni znalostí.

Kromě přípravných tříd byly MŠMT finančně podpořeny tzv. adaptační skupiny, které mohly ukrajinské děti využívat prvních 90 dní na území ČR.

---

²² Organizovány dle *Metodických pokynů k výkazům*, výkaz M 4c o přípravné třídě základní školy a o přípravném stupni základní školy speciální.

Podpora při výuce českého jazyka

Jednou z forem začleňování ukrajinských dětí do českého prostředí byly jazykové kurzy češtiny. Ty probíhaly např. v rámci adaptačních skupin pro děti od tří do 18 let, které byly obecně zaměřené na snižování negativních dopadů spojených s válečným konfliktem²³.

Dále MŠMT vyhlášovalo výzvy konkrétně specializované na výuku češtiny jako druhého jazyka:

- Výzva *Jazykové kurzy pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2022*
  - dle údajů MŠMT bylo realizováno 820 jazykových kurzů, které navštívilo 5 144 ukrajinských dětí.
- Výzva *Prázdninové jazykové kurzy pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2022*
  - bylo realizováno 360 kurzů, které navštívilo celkem 1 254 ukrajinských dětí.
- Výzva *Letní jazykové kurzy pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2023*
  - bylo realizováno 133 kurzů, které navštívilo celkem 262 ukrajinských dětí.

Pomoc osobám ovládajícím ukrajinštinu

Česká školní inspekce od března 2022 monitorovala situaci žáků a studentů migrujících z Ukrajiny do ČR. V květnu 2022 vydala tematickou zprávu *Průběžná zpráva o integraci a vzdělávání ukrajinských dětí a žáků*, kde uvedla doporučení pro MŠMT. Jedním z těchto doporučení bylo:

- identifikovat mezi dospělými ukrajinskými uprchlíky pobývajícími v České republice pedagogické pracovníky a umožnit jim za akceptovatelných podmínek operativní vstup do vzdělávacího systému na různých pozicích (pedagog, asistent pedagoga, vychovatel, pedagog volného času apod.).

Pomoc osob ovládajících ukrajinský jazyk byla ve školách zajištěna. Na pozici školního asistenta pedagoga bylo od začátku školního roku 2022/2023 a 2023/2024 možné zaměstnat pedagogy z Ukrajiny. Podle ustanovení § 6 zákona č. 67/2022 Sb. mohli do roku 2024 ve třídách, kde byly začleněny ukrajinské děti, působit i ukrajinští pedagogové bez znalosti českého jazyka, pokud měli ukončené pedagogické vzdělání. Od školního roku 2024/2025 byla forma podpory upravena. Místo financování konkrétních pozic asistentů pedagoga se poskytovala cílená finanční podpora školám (na asistenty a další personální a neinvestiční výdaje), které vzdělávaly děti s dočasnou ochranou.

Pomoc ukrajinských pedagogů či asistentů nebyla poskytována pouze ve výuce, ale také při mimoškolních aktivitách, doučování a práci s komunitou.

Zvláštní pomoc pro ukrajinské žáky

MŠMT reagovalo na příliv ukrajinských žáků do českých škol a připravilo návrh zákona o opatřeních ve vzdělávání v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, který vláda dne 9. 5. 2022 předložila Poslanecké sněmovně ČR. Zákon č. 67/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, upravil opatření v oblasti vzdělávání, která se vztahovala na cizince, kterým byla ČR udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona. Zákon č. 67/2022 Sb. řešil oblasti, které neupravoval zákon č. 561/2004 Sb. Zákon například stanovil

---

²³ Výzva *Adaptační skupiny pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2022*, výzva *Adaptační skupiny pro děti cizince migrující z Ukrajiny září-prosinec 2022*, výzva *Adaptační skupiny pro děti cizince migrující z Ukrajiny leden-červen 2023*.

školám jednodušší navyšování kapacit, dále upravil některá pravidla pro přijetí do předškolního, základního vzdělávání a středního vzdělávání apod. Podle ustanovení § 3 zákona č. 67/2022 Sb. mohly školy upravit ukrajinským dětem vzdělávací obsah dle jejich individuálních potřeb. Dle MŠMT mely školy primárně začleňovat ukrajinské děti do běžných tříd tak, aby děti/cizinci tvořily méně než polovinu třídy.

Zákon č. 67/2022 Sb. byl celkem šestkrát novelizován. První novela tohoto zákona č. 175/2022 Sb. umožnila ukrajinským dětem odložit povinnou předškolní a školní docházku až o 90 dnů po obdržení víza o dočasné ochraně. Ostatní novely většinou upravovaly změny lhůt nebo dále upřesňovaly některé podmínky.

MŠMT vytvořilo ihned po vypuknutí konfliktu na portálu edu.cz speciální informační kanál pro Ukrajince, zřízeny byly rovněž telefonické linky a sociální síť *Telegram* pro ukrajinské děti a rodiče v ukrajinštině. Zapojily se i organizace z resortu MŠMT. NPI a ČŠI vydávaly metodické materiály, a to jak pro školy, tak pro ukrajinské děti. Některé metodické materiály a informace byly vydávány rovněž v ukrajinštině.

V září 2022 MŠMT uzavřelo spolupráci s UNICEF a společně poskytly podporu 2 600 učitelům, pracovníkům škol nebo vychovatelům. Dále podpořily 600 ukrajinských a českých asistentů pedagoga zprostředkováním školení nebo kvalifikačních kurzů.

MŠMT zajistilo podmínky pro začleňování ukrajinských žáků do českých škol tak, aby tito žáci mohli realizovat své právo na vzdělání. Tato pomoc byla realizována zejména prostřednictvím projektů OP VVV.

Možnost a podpora pro ukrajinské žáky ve vzdělávání v jejich mateřském jazyce a kultuře

MŠMT poskytlo ukrajinským žákům a studentům podporu pro přístup ke vzdělávání v jejich rodném jazyce a kultuře.

Od března 2022 byla ve většině regionů Ukrajiny obnovena školní docházka ve formě distančního vzdělávání a ukrajinští studenti tedy měli přístup ke vzdělávacím materiálům v ukrajinštině. Ukrajinské děti se však po příchodu do ČR začali vzdělávat také prezenčně v českých školách. Tato kombinace prezenčního a online vzdělávání pak vedla k nadměrné zátěži ukrajinských žáků, na což poukazovala ČŠI ve své tematické zprávě z května 2022. Proto v listopadu 2022 proběhlo jednání mezi ministry školství ČR a Ukrajiny. Výsledkem tohoto jednání byla dohoda na vzájemném uznávání kurikula, což vedlo k omezení online výuky z Ukrajiny pouze na některé předměty (např. dějepis) a ke snížení nadměrné zátěže ukrajinských žáků. Na portálu edu.cz MŠMT ve spolupráci s Velvyslanectvím Ukrajiny v ČR zveřejnilo přehled ukrajinského a českého vzdělávacího systému a informace o distanční výuce pro ukrajinské žáky.

Školy s upraveným vzdělávacím programem či ukrajinským jazykem

V ČR byly po roce 2022 zřízeny i třídy a vzdělávací programy s ukrajinským kurikulem a výukou v ukrajinštině, které slouží ukrajinským dětem a žákům. Tyto třídy nejsou samostatnými školami v právním smyslu, ale jsou součástí českých škol nebo vznikly jako speciální projekty.

ZŠ a MŠ Jaroslava Seiferta, Praha 3

Od února 2023 zde fungují speciální třídy pro ukrajinské děti. Výuka probíhá v češtině i ukrajinštině, je vedená převážně ukrajinskými učiteli. Kurikulum je přizpůsobeno potřebám ukrajinských žáků.

Pracoviště základní školy v Kolíně

Vznikla jako reakce na zvýšený počet ukrajinských žáků. Jedná se o odloučené pracoviště kolínské základní školy, kde se vyučuje podle ukrajinského kurikula a s ukrajinskými učiteli. Součástí je i výuka českého jazyka.

Nulté ročníky na středních školách v Praze

Slouží jako přípravné kurzy pro ukrajinské studenty ve věku 15–19 let. Obsahují výuku češtiny, matematiky a dalších předmětů potřebných k přijetí na české SŠ.

Tyto třídy jsou financovány ze státního rozpočtu a mají výjimku z běžné registrace škol, protože nejsou samostatnými školskými zařízeními.

Projekt „Dětem Ukrajiny“

Projekt podporuje ukrajinské děti v ČR a snaží se jim zajistit kvalitní vzdělávání v ukrajinském jazyce, psychologickou podporu a adaptaci na české prostředí. V rámci projektu vznikly ukrajinské třídy a dětská skupina, výuka zde probíhá podle ukrajinského vzdělávacího systému a v ukrajinském jazyce.

Monitorování situace ukrajinských žáků a identifikace problémů souvisejících s realizací jejich práva na vzdělání

Pro MŠMT monitorovala začleňování ukrajinských žáků a studentů ČŠI dle její zřizovací listiny a plánu hlavních úkolů.

ČŠI vydala dne 23. 5. 2022 tematickou zprávu o průběžné integraci a vzdělávání ukrajinských dětí a žáků. V rámci této zprávy pak ČŠI formulovala celkem 10 doporučení pro MŠMT týkající se například kapacit ve školách, zápisů, nastavení finanční podpory, metodické podpory nebo volnočasových aktivit.

V dalším roce vydala ČŠI tematickou zprávu zaměřenou na integraci a vzdělávání dětí a žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (se specifickým zřetelem k integraci a vzdělávání dětí a žáků z Ukrajiny). Rovněž v této zprávě ČŠI uvedla pro MŠMT sedm doporučení.

MŠMT na tato doporučení ČŠI reagovalo metodickou podporou společně s NPI (instruktážní videa, webináře, vzdělávací kurzy apod.). Dále MŠMT aktualizovalo kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro ZŠ a zpracovalo kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro gymnázia a střední odborné vzdělání s maturitou. Podpora MŠMT směřovala i do mimoškolních aktivit, např. příměstské tábory, krátkodobé sportovní pobyty a školy v přírodě. Úpravu MŠMT udělalo i u zápisů dětí do 1. tříd ZŠ, které probíhaly od školního roku 2023/2024 společně s českými dětmi. MŠMT se zajímalo i o míru integrace, well-being a duševní zdraví ukrajinských dětí a pedagogů.

Mimoškolní formy vzdělávání pro ukrajinské děti

V ČR byly po roce 2022 zavedeny dodatečné mimoškolní formy vzdělávání pro ukrajinské děti, které měly za cíl podpořit jejich adaptaci, rozvoj a začlenění do společnosti. MŠMT vyhlásilo výzvy, v jejichž rámci se mohly ukrajinské děti účastnit různých aktivit.

- *Výzva Adaptační skupiny pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2022*
  - bylo realizováno 14 238 adaptačních skupin, které navštívilo celkem 40 115 ukrajinských dětí.
- *Výzva Adaptační skupiny pro děti cizince migrující z Ukrajiny září–prosinec 2022*

- bylo realizováno 5 676 adaptačních skupin, které navštívilo celkem 7 528 ukrajinských dětí.
- Výzva *Adaptační skupiny pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2023*
  - bylo realizováno 4 966 aktivit, které navštívilo celkem 4 401 ukrajinských dětí.

Spolupráce mezi Českou republikou a ukrajinským Ministerstvem školství a vědy a organizacemi zastupujícími Ukrajince v oblasti realizace práva dětí na vzdělání

V souvislosti s válkou na Ukrajině a přílivem ukrajinských uprchlíků do ČR byla navázána intenzivní spolupráce mezi ČR, ukrajinským Ministerstvem školství a vědy a organizacemi zastupujícími Ukrajince, s cílem zajištění práva ukrajinských dětí na vzdělání.

V únoru 2024 se v Praze uskutečnila mezinárodní konference o inkluzivním vzdělávání, kterou společně pořádaly MŠMT a UNICEF²⁴. Účastnili se jí zástupci ministerstev školství zemí V4²⁵, Ukrajiny, OSN²⁶ a dalších evropských států. Cílem bylo sdílet osvědčené postupy při začleňování ukrajinských dětí do vzdělávacích systémů hostitelských zemí.

Ukrajinské Ministerstvo školství spustilo projekt *Učení bez hranic*, který umožnil ukrajinským dětem vzdělávat se online prostřednictvím televizních a digitálních platform. Projekt vznikl ve spolupráci s ukrajinskými médii, Ministerstvem kultury a informační politiky a byl dostupný i dětem v zahraničí, včetně ČR.

V ČR se do podpory vzdělávání ukrajinských dětí zapojily organizace jako Člověk v tísni, META²⁷, UNICEF, Skautský institut a další. Tyto organizace poskytovaly metodické materiály, psychologickou pomoc, tlumočnické služby, doučování a volnočasové aktivity.

Financování vzdělávání ukrajinských žáků v České republice

MŠMT podpořilo začleňování ukrajinských dětí ze státního rozpočtu i ze zdrojů EU. V roce 2022 MŠMT vypsal čtyři dotační výzvy na podporu začleňování ukrajinských žáků do českých škol. MŠMT v rámci těchto výzev poskytlo v roce 2022 celkem 386 703 500 Kč. V roce 2023 MŠMT zveřejnilo dvě výzvy a podpořilo žadatele v souhrnné výši 76 882 500 Kč.

²⁴ Dětský fond Organizace spojených národů (United Nations Children's Emergency Fund).

²⁵ Visegrádská skupina (také nazývaná Visegrádská čtyřka) je uskupení České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska.

²⁶ Organizace spojených národů (United Nations).

²⁷ META je nevládní nezisková organizace, která podporuje vícejazyčné děti a mládež v rovném přístupu ke vzdělávání. Nabízí sociální služby, kurzy češtiny jako druhého jazyka, volnočasové aktivity či metodickou podporu pro pedagogy.

Tabulka č. 1: Výzvy vypsané MŠMT na začleňování ukrajinských žáků v letech 2022 a 2023

Výzva	Alokace	Vyčerpáno
Adaptační skupiny pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2022	1 250 mil. Kč / 51,4 mil. €	245 mil. Kč / 10 mil. €
Jazykové kurzy pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2022	150 mil. Kč / 6,2 mil. €	51,8 mil. Kč / 2,1 mil. €
Prázdninové jazykové kurzy pro děti cizince migrující z Ukrajiny	100 mil. Kč / 4,1 mil. €	4 mil. Kč / 0,2 mil. €
Adaptační skupiny pro děti cizince migrující z Ukrajiny září-prosinec 2022	200 mil. Kč / 8,2 mil. €	85,8 mil. Kč / 3,5 mil. €
Celkem za rok 2022	1 700 mil. Kč / 69,9 mil. €	386,7 mil. Kč / 15,9 mil. €
Adaptační skupiny pro děti cizince migrující z Ukrajiny leden-červen 2023	100 mil. Kč / 4,1 mil. €	75,4 mil. Kč / 3,1 mil. €
Letní jazykové kurzy pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2023	10 mil. Kč / 0,4 mil. €	1,4 mil. Kč / 0,06 mil. €
Celkem za rok 2023	110 mil. Kč / 4,5 mil. €	76,9 mil. Kč / 3,2 mil. €

Zdroj: vypracoval NKÚ na základě dat MŠMT.

MŠMT poskytlo v letech 2022–2024 i další peněžní prostředky na ukrajinské asistenty pedagoga, na zajištění provozu tzv. U-linky (telefonní linky, která sloužila pro dotazy veřejnosti související se vzděláváním ukrajinských dětí na českých školách) nebo na soustavné jazykové vzdělávání směřující k terciárnímu vzdělávání Ukrajinců.

Tabulka č. 2: Další peněžní prostředky poskytnuté MŠMT v letech 2022–2024 související se začleňováním ukrajinských žáků

	2022	2023	2024
Ukrajínští asistenti pedagoga pro regionální školství	103,8 mil. Kč	275,2 mil. Kč	200,8 mil. Kč
Provoz U-linky	0,26 mil. Kč	1,09 mil. Kč	2,1 mil. Kč
Výzva: Jazyk jako brána (pro terciární vzdělávání)	-	3,7 mil. Kč	12,8 mil. Kč

Zdroj: vypracoval NKÚ na základě dat ze závěrečných účtů kapitoly 333 – MŠMT za roky 2022, 2023 a 2024.

Ukrajínští žáci byli začleněni do českých škol. Jejich vzdělávání tak bylo financováno stejně jako vzdělávání českých žáků prostřednictvím přímých výdajů regionálního školství na vzdělávání.

Tabulka č. 3: Regionální školství ve správě územních samosprávných celků – přímé výdaje na vzdělávání v letech 2022–2024

	2022	2023	2024
Přímé výdaje na vzdělávání	182 735,1 mil. Kč	195 550 mil. Kč	200 880,9 mil. Kč

Zdroj: vypracoval NKÚ na základě dat ze závěrečných účtů kapitoly 333 – MŠMT za roky 2022, 2023 a 2024.